

Zavarban vagyok. Híreket, nyilatkozatokat kapok, amelyekkel nem tudok igazán mit kezdeni. De ez így nem igaz. Az ember mindig tud kezdeni a nyilatkozatokkal, csak épp néha nem abban az időben, amikor kapja őket. Megmondom, mire gondolok. Hírlik, hogy a kormány rendet akar tenni a médiák körül. Ez derék, gondolom, mert a médiák körül nincs minden rendben, ezt egy óvodás is sejti, az olvasni tudó kisiskolás pedig már látja is. Erre a médiában benn ülők azt mondják, nem kell itt semmilyen erőszakos rend, a médián belüli rendet és hierarchiát a média már magán belül kialakította, ott van, mindenki láthassa, aki benne van, belül, hogy ott a rend. Legyen békesség! Aztán meg, azt mondja az író, mit mondja, nyilatkozza, aki éveken keresztül törte magát és az utat magának, hogy az irodalom legközepe tájékára kerülje és intrikálja magát, a rádióban mondja, épp inkább kérdezi, mit akarnak ezek a magyar írókollégák, mit izélnek vele és másokkal, ahelyett, hogy rendben ülnének a seggükön, békétlenkednek, meg akarják változtatni a beállt rendet, legyen békesség, mindenki ott érezze jól magát, ahol van. Az speciel más dolog, hogy ő történetesen épp ott van, ahol a legjobb lenni, amazok meg egészen máshol vannak, ahol vannak. Elgondolkodtat ez a dolog. Kicsit egy belügyminiszter nyilatkozatára emlékeztet, aki azt mondta, még hatalma csúcsán, hogy egy párt természetes dolga megragadni a hatalmat, és tartani minden áron, ha már hatalmon van. Erre ellenzékben meg azt mondja, hogy a kormányon levő újak meg akarják ragadni a hatalmat, és meg is akarják tartani minden áron, és ezért milyen genyák is ezek. Mármost, nem értek valamit. Semmit se. A médián belüli erőviszonyokat bizony, hogy nem a médiákban dolgozó serény munkások hozták létre verejtékes munkájukkal, hanem a pénzek, amelyekkel megvették (megtartották) és mozgatják őket. A külföldi – és nem külföldi – tőke beavatkozása a médiába vajon mitől hozna létre egészséges médiaműködést? A mindenkori hatalmon lévő pártok beavatkozása vajon mitől hozna létre egészséges médiaműködést? Létrehozhat, de miért hozna létre, ha nem az a dolga, hogy létrehozzon, hanem, hogy befektessen és/vagy diktáljon? Ki mondja meg, hogy mikortól van rend és arány, illetve esélyegyenlőség például a médiában? A kérdés mármost, ki látja jobban a helyzetet, aki benne van, vagy aki kívül? A kérdés kissé cinikus. A kívülről látás objektivitását csak kevesen hajlandók önként elvállalni. De ha kényszerből mégis körön kívülre kerülnek, nyomban megnő az éleslátásuk a bentiek egészségtelen működését illetően. Az irodalomban sincs ez másképp. Minden korszak és minden korszak csúcsra vagy befolyásra vergődő csoportjai, politikai erői, újabban pártjai, illetve az általuk mozgatott és juttatgatott pénzek más és más favoritokat találnak ki maguknak, hívhatjuk irodalmi divatnak is ezt a jelenséget, de egyikről sem mondhatjuk el biztonsággal, hogy éppen ők azok, akik visszavonhatatlanul a legjobbak – az egész működése szempontjából. Csak a kedvezményezettek látják mindig úgy, hogy épp helyükön vannak – hogy a helyeken nekik kell lenniük. Hogy nem kell meg- és elmozdítani semmit és senkit. Hallgatom, nézem, hallom a nyilatkozatokat, hogy el a kezekkel attól, ami már így, szépen működik. Véletlenséggel éppen azok nyilatkozzák ezt, akiket a működés középpontjába sodorta valamelyik szél vagy huzat. Kicsit kintebbről azonban már látható, a dolgok valójában rosszul állnak, és mindenképpen változtatást, váltást igényelnek. Nem tudom hogyan, nem értek hozzá. Csak annyit tudok, hogy változások, változtatások kellenek. Nem biztos, hogy a kormánynak kell változtatnia. Nem biztos, hogy a változást akaró köröknek kell éppen a meglévők helyére kerülni. De valaminek kell történnie, mert ahogy a belügyminiszter hatalomként mondta, a hatalmat megragadja az, akinek módja van rá, és nem is akarja átengedni. Tartani akarja, minden áron, minden ellenében. Csakhogy, ennek a tartásnak az árát nem ő fizeti meg, velem, veled, velük fizetteti ki, pontosabban meg, miközben az orromat, az orrodát, az orrukát akarják fogni, vezetésféleképpen.

zalan